ثلثون او عشرا عشرا عشرا یعنی احدی عشره بسکون شین است
یا بکسر و عشرا بسکون شین منصوب است برای عطف بر محل احدی عشره که مفعول
یقول است و اقرب و محتمل که معطوف بر ثلثا و ثلثین باشد یعنی در صحیح مسلم مروی است
نیز از ابو هریره رضی الله عنه که بعد از سلام فریضه بگوید هر یکی را از کلمات ثلث
یازده یازده بار که عدد مجموع سی و سه بار است و در نسخه قوله فذلک ثلث و ثلثون
برای اهتمام است به بیان این عدد تا علم این عدد هم بوجه تفصیل و هم بوجه اجمال شود
قوله عشرا یعنی در صحیح بخاری مروی است نیز از ابو هریره رض که بگوید بعد از سلام
هر یکی را از این سه کلمه ده بار ده بار که مجموع آن سی بار است وجه توفیق اگر این
در اوقات متعدده است اول ده بار ده بار بود پس از آن یازده پس از آن
سی و سه وسی و سه و محتمل که اختلاف عدد بر سبیل تخییر باشد یا مبنی بر اختلاف
احوال و در ترک عاطف که واو است بر ترتیب اشعار است بآنکه ترتیب در این کلمات
ثلث مسنون نیست اگرچه اولی است برای آنکه همچنین واقع است در اکثر احادیث
و بعضی توجیه کرده اند که اولی ابتدا است بتسبیح که متضمن است نفی نقایص را از حق
تعالی بعد از آن بتحمید که متضمن است اثبات صفات کامله او را تعالی است نه بعد از آن
تهلیل که دال است بر وحدت و انفراد و عز ربانیه و الفهم نیست در حدیث دلالت
بر آنکه این کلمات ثلث بر سبیل اجتماع یا بانفراد خوانده شود اگرچه بعضی
ترجیح اول و بعضی ترجیح دوم قایل اند من سبح الله دبر کل صلوة
ثلثا و ثلثین و حمد الله ثلثا و ثلثين و كبر الله ثلثا و ثلثين
ثم قال تمام المائة لا اله الا الله وحده لا شريك له له
الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير غفرت خطاياه

وان

وان كانت مثل زبد البحر تسبیح ها گوید ها که یاد کردن وصف
کردن خدا را در بخشیدن و بکرن و سط نیز مسمی است خلاف قبل قوله تعالی
یوتون الدبر ای الظهر جمع الیمین عنه کما قال الله تعالی یریدالیهم طرفهم و ادبار الیل ای آخر
شب یعنی در صحیح مسلم و سنن ابو داود و نسائی مروی است از ابو هریره رضی الله عنه
که رسول خدا فرموده است هر که بیاگوید از هر نقصان وصف کند خدا را بگوید سبحان
الله سی و سه بار نماز فرض باشد یا نفل سی و سه بار لیکن اکثری از علما بر نماز
فرض حمل کرده اند بقرینه حدیث آینده و سیس روایت نیز گفته اند زیرا که ادای
مکملات فرایض است پس ظاهر آنست که روایت فاصل نیست میان فریضه و اذکار
و تاخیر روایت از اذکار بمقدار قلیل ثابت است بحدیثی که مروی است در صحیح مسلم
و سنن ترمذی از حضرت عائشه رضی الله عنها که گفته است کان رسول الله صلی الله
علیه و سلم لم یقعد الا مقدار ما یقول اللهم انت السلام و منک السلام تبارکت
یا ذا الجلال و الاکرام پس بعد از سلام اگر اقتصار بر ذکر مذکور یا قریب این ذکر
156 بکند مانند لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک وله الحمد وهو علی کل شیء قدیر اولی است
و مندوب است و مثل این انفصال منافی نیست اتصال روایت را بفرایض که مسنون است
و زیاده از اذکار که مستلزم فصل کثیر است خلاف اولی است و در حدیث
بآنکه جز اگر غفرت خطایاه یا شد الی آخره مترتب است بر این دو یکی که مواظبت
و مداومت باشد بر این اذکار عقب های فرض و اگر سهوا ترک شود چون یاد آید بخواند
که سهو نیز فاصل نیست و ثنا و ستایش کند خدا را و بگوید الحمد لله سی و سه بار فرض
سی و سه بار و نیز بزرگی وصف کند خدا را و بگوید الله اکبر سی و سه هر فرضی سی و چهار
بار پس بگوید در وقت تمامیت عدد صد یا برای تمام کردن عدد صد لا اله الا الله

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)